

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 19/02/2026 11:03
Sayı: E-120.07.03-1802792

7/35416
GK 32

Sayı : E-54045643-610-23514710

Konu : Soru Önergesi (7/35416)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.10.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1724950 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Adana Milletvekili Sayın Orhan SÜMER'e ait 7/35416 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/35416) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: A75009E7-2E92-4A0B-9157-8CEAD9970BD3

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Uğur BAYRAM

Mühendis

Telefon No: (312) 287 85 97

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN ORHAN SÜMER'E AİT 7/35416 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Piyasaya arz edilen gübrelerin taşınması gereken şartlar ve buna ilişkin analiz metotları, belgelendirme, denetim ve piyasaya arzıyla ilgili usul ve esaslar "Tarımda Kullanılan Organik, Mineral ve Mikrobiyal Kaynaklı Gübrelere Dair Yönetmelik" ve "Tarımda Kullanılan Gübrelerin Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği" ile belirlenmiştir. Söz konusu Yönetmeliklerde belirlenen şartları taşıyan gübrelerin belgelendirilmek suretiyle piyasa arz edilmesine müsaade edilmekte ve mevzuat kapsamında denetim ve kontrolleri yapılmaktadır.

Gübrelerin paketleme aşamasından son kullanıcıya kadar takibinin sağlanmasına ilişkin usul ve esasları belirleyen "Piyasaya Arz Edilen Gübrelerin İzlenmesine Yönelik Tebliğ" in yürürlüğe girmesini takiben Gübre Takip Sistemi (GTS) uygulaması nitratlı gübrelere 01.01.2018 tarihinde, diğer gübrelere 01.07.2018 tarihinde uygulanmaya başlamıştır.

GTS uygulaması ile piyasaya arz edilen gübreler kayıt altına alınarak üretimden son kullanıcıya kadar izlenebilirlik sağlanmakta olup bu sayede taklit ve taşış yapılması önlenmektedir.

Yürürlükteki mevzuat kapsamında ülkemizde gübrelerin piyasaya arz edilmesi için Bakanlığımızdan lisans ve tescil belgesi alınması zorunlu olduğundan GTS'ye kayıtlı olanların haricinde gübre satışına müsaade edilmemektedir.

Tarım ve orman il müdürlükleri tarafından yapılan denetimlerde mevzuata aykırılık tespit edilmesi durumunda; Tarımda Kullanılan Gübrelerin Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği kapsamında idari yaptırım ve idari para cezası uygulanmakta, sahte/taklit gübre tespit edilmesi halinde ilave olarak sorumlular hakkında Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunularak hukuki işlem tahsis edilmektedir.

2020-2025 yılları arasında toplam 317.703 adet ürün denetimi gerçekleştirilmiş olup analizi yapılan 12.181 üründen 976'sında (%8), etiket kontrolü yapılan 305.522 üründen 219'unda (%0,07) mevzuata aykırılık tespit edilmiş ve satışı durdurularak toplam 159,1 milyon TL idari para cezası uygulanmıştır. Gerçekleştirilen 317.703 adet denetimin 38.685'i (%12) 2025 yılı Şubat ayında başlatılan "İlkbahar Gübre Denetim Seferberliği" kapsamında yapılmıştır.

Gübrede %18 olan KDV oranı 10 Şubat 2016 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan düzenleme ile kaldırılmıştır. 2017 yılında başlayan uygulama ile stratejik ürünlerde mazot maliyetinin %50'si karşılanmaya başlanmıştır.

Ülkemizde tarımsal üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, sürdürülebilirliği sağlamak, kayıtlılığı artırmak ve çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesini sağlamak amaçlarıyla, üreticilerimize tarımsal desteklemeler verilmekte, hibe programları uygulanmakta ve projeler yürütülmektedir.

8859 sayılı 2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında bitkisel üretimde yeni destekleme modeline ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Kararı ile tarımsal üretimin ve gıda arz güvencesinin sürdürülebilirliğinin sağlanması, üretim planlamasına katkı sağlanması, verim ve kalitenin artırılması, tarımsal üretimde çevreci yaklaşımların benimsenmesi ve uygulanan politikaların etkinliğinin artırılması amaçlanmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bu kapsamda, ülke ihtiyacının yurt içi üretimle karşılanabilmesi için verim ve kalitenin artırılması, kayıtların güncel tutulması ile üretim sürecinde yaşanan maliyet artışları ve fiyat istikrarsızlıkları gibi olumsuz koşullardan üreticilerin korunması hedeflenmektedir.

Yeni destekleme modeliyle;

- Bitkisel üretim destekleri ilk defa 3 yıllık olarak ve üretim döneminden önce açıklanmıştır.
- Destek kalemlerinde sadeleştirmeye gidilerek, destekler daha yönlendirici, etkin ve öngörülebilir hâle getirilmiştir.
- Üretim planlaması kapsamındaki stratejik ürünlere ilave destek verilmektedir.
- Su kısıtı olan havzalarda münavebeye uygun üretime ilave destek sağlanmaktadır.
- Kamu kuruluşları tarafından ıslah edilen milli tohumla üretim yapan üreticilerimiz ilave destek almaktadır.
- Destek tutarları girdi maliyetlerindeki değişikliklere göre her yıl güncellenmektedir.
- Çiftçilerimiz üretime karar vermeden önce, hangi havzada, hangi ürüne, ne kadar destek alacağını bilerek planlı şekilde faaliyete başlayabilecekler ve bu sayede plansız üretimin sebep olduğu birtakım olumsuzluklardan etkilenmeyecektir.

Bitkisel üretim destekleri, temel, planlı üretim ve üretimi geliştirme desteği olmak üzere üç ana başlıkta toplanmıştır. Bu kapsamda Temel destekle tüm ürünler için mazot maliyetinin yüzde 50' si ve gübre maliyetinin yüzde 25'i karşılanmaktadır.

Temel destek ve planlı üretim desteği ile planlama kapsamındaki ürünlere belirlenen havzalarda ekim yapıldığı takdirde kullanılan mazotun tamamı, gübrenin ise yarısı nakdi olarak verilmektedir. Bununla birlikte, su kısıtı olan yerlerde yine belirlenen şartlara uygun üretim yapan üreticilerimizin kullandığı mazot ve gübrenin tamamı nakdi olarak verilmektedir.

Verim ve kaliteyi artırmak için sertifikalı tohum kullanım, sertifikalı/standart fidan kullanım, organik tarım, iyi tarım uygulamaları, katı organik-organomineral gübre destekleri verilmeye devam edilmektedir.

Ayrıca kamu araştırma enstitüleri ve üniversiteler tarafından yağlık ayçiçeği, dane mısır, pamuk ve patatesin yurt içinde ıslah edilerek tescil edilen çeşitlerinden yurt içinde üretilip sertifikalandırılan tohumunu kullanarak ekim/dikim yapan çiftçilere ilave destek ödemesi yapılacaktır.

10394 sayılı 2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar 14.09.2025 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Karar ile 2026 yılı bitkisel üretim desteklerinde aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

- 2026 üretim yılı için destek katsayı değeri bir önceki yıla göre %27 artırılarak dekara 310 TL olarak belirlenmiştir.
- Kapalı ortam bitkisel üretime yönelik genç ve kadın çiftçilere ilave destek verilecektir.
- Mısır (dane) ürününün destekleme kategorisi 1. kategoriden 2. kategoriye yükseltilmiştir.
- Hayvancılıkta dane yem ihtiyacını karşılamak amacıyla yulaf, çavdar ve tritikale ürünlerinde yeşil otun yanı sıra dane üretimi de destek kapsamına alınmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Hububat üretiminde sertifikalı tohum kullanımının artırılması amacıyla bir önceki yıla göre destek katsayısı artırılarak 0,56 belirlenmiştir.
- Soya üretimini teşvik amacıyla mevcut sertifikalı tohum desteğine ek, yurt içinde ıslah edilip tescil edilen ve yine yurt içinde üretilerek sertifikalandırılan tohumların kullanımı halinde ilave destek sağlanacaktır.
- Organik tarım desteğinde, 1. derece tarımsal amaçlı üretici örgütlerine üye çiftçilere, destek katsayısının yüzde 25'i oranında ilave destek verilecektir.
- Katı organik-organomineral desteğinde 0,21 olan katsayı, 0,32'ye çıkarılmıştır.
- Biyolojik/biyoteknik mücadele desteği birim fiyatları yüzde 21 artırılmıştır.
- Yıl boyunca (12 ay) hizmet sunan serbest tarım danışmanları ile ziraat odaları ve üretici örgütlerinde istihdam edilen danışmanlara verilen tarımsal yayım ve danışmanlık desteği, bir önceki yıla göre yüzde 17,5 artırılarak 2025 için 345.450 TL olarak ödenecektir.